

est. Salian. num. 10. Secluso autem scandalo, Infidelium excussu prænotato, ac Fidei subversionis periculo, non prohibentur Christiani Principes ab Infidelibus opem ad bella contra Catholicos postulare, maxime in bello defensivo, si aliter se tueri non valeant, uti latè probat Salced. d. cap. 3. à num. 23. ubi plures laudat, ultra quos & numero proximè præcedenti datos, consule Villalob. ubi proximè, Bassæum in Florib. Theolog. tom. 1. verb. Bellum, num. 1. Castro Balao tom. 1. tract. 6. disp. 5. punct. 6. num. 10. Tapiam. in Caten Moral. tom. 2. lib. 3. quest. 13. art. 16. num. 1. & 2. Sed forte quæres, an utrumque liceat infideles ad juvamen asciscere? Et planum est id non permitti injustè belligerantibus, unde si ab utraque parte justum bellum gereretur, quod juxta hominum existimationem ex errore contingere potest, non in rei veritate, D. Covar. in reg. Peccatum, part. 2. §. 10. in fin. Azor. part. 3. lib. 2. cap. 7. vers. Vigesimo nono queritur, Aug. Barbosa in collectan. ad cap. Ab illo 14. quest. 4. Solorzan. de jure Indiar. tom. 1. lib. 3. cap. 7. num. 76. & omnes Theologi prælaudati, quilibet Princeps rectè Ethnicos invitabit ad prælium. Et animadvertendum ex D. Covar. ubi proximè, & Salian. tom. 3. anno 2979. num. 39. Solorzan. ubi proximè, lib. 2. cap. 2. n. 27. vers. Et sequitur, bellum utrumque justum fuisse, quod inter Israelitas, & Amalecitas, aliasque nationes gerebatur; illi enim nitebantur divini largitione, hi jure humano, ignari divini voluntatis, secundum quod se ab invadentibus absque causa legitima licitè tuebantur.

Ibi: *Ceterum Christiani frequenter sub paganis.*

- 38 Catholicos sub Ethnicis Imperatoribus etiam ante Magnum Constantinum Romanæ militiæ nomen dedisse observant Hug. Grotius de jur. bell. lib. 1. cap. 2. num. 9. Dicaill. de just. & jur. lib. 2. tract. 1. disp. 10. num. 247. ubi quod Martyres, ac viri virtutibus egregii ita militarunt. Herincx. sup. d. quest. §. 1. n. 46. Card. Baron. tom. 2. anno 297. num. 9. Tertullian. in apolog. cap. 37. Galganet. sup. num. 37.

Ibi: *Nam & Christiani milites sub M.*

- 39 Miraculum hoc contigit anno 176. cujus meminere Card. Baron. ibi, num. 6. tom. 2. Spondan. in Epitom. tom. 1. eod. ann. num. 1. & 2. Marian. Hist. Hist. lib. 5. cap. 6. tom. 1. Ambr. de Morales lib. 9. cap. 36. Carrill. Annal. an. 39. num. 176. Capitol. in M. Aurel. Pineda in Monarch. lib. 11. cap. 35. §. 3. Luc. Dext. Chron. ann. 175. num. 3. Onuphr. lib. 2. Fastor. Claudian. in 6. Consulatu. Honorii, lib. 1. Ayala de jur. & offic. bellic. lib. 1. cap. 2. num. 32. Petr. Mex. in vit. Imper. ubi de M. Aurel. col. 7. Theatr. vitæ hum. tom. 5. verb. Oratio, fol. 94. vers. M. Antonii Hug. Grot. ubi proximè. Quo beneficio Christianorum militum oratione impetrato motus Imperator edixit, ne quis ob Christianæ Religionis professionem plecteretur, pena ignis in accusatores stabilita Spondan. num. 2. atque Asiæ Præfectis rescripsit, ut à persequutione Christianorum abstinere, Hystor Pontific. tom. 1. lib. 1. cap. 14. Romanorum exercitus, cum hoc evenit, castrametatus erat prope Carnuntum oppidum inter Danu-

bium, & Sylvam Herciniam. Spondan. ubi proximè, Extat nunc Romæ egregium hujusmodi miraculi monumentum in nobilissima Antonini Columna cochlide insigniter sculptum, quod jam penè extinctum Sixtus V. restituit, teste Spondan. num. 3.

Ibi: *Tribuens id legioni Melitena.*

Melitena est urbs minoris Armeniæ, secundum Ptolem. lib. 5. cap. 7. Ant. Nebrissenf. verb. Melitena, Abrah. Ortell. in Thesaur. Geographic. verb. Melitena, quæ in regione ejusdem nominis sita est, Ptolem. & Nebriss. sup. Et licet Ortellius ibi, & verb. Melissa, plures memoret ejusdem nominis civitates, Melitena tamen legio ab illa, quæ in Armenia minore extitit, dicta est, quoniam ab ipsa urbe profecti sunt milites Christiani, ex quibus constabat, quorumque precibus cælum pluviam Romanis, & fulmina hostibus misisse fertur, Spondan. sup. anno 176. n. 2. Legiones enim denom nari solebant à locis, à quibus deducebantur, vel ubi militabant, Joan Rosin. de antiquitat. Roman. lib. 10. c. 4. in fin. Sed Melitena posita ab eventu Fulminatrix appellata est, ut ita tim probabitur. Ethnicis vero invidi gloriæ Christianorum, etsi miraculum memoriæ prodiderint, id tamen precibus eorum à Deo impetratum fatèri renuunt, sed Magis suis, falsorumque numinum potentiæ tantum beneficium attribuunt: & imperator ipse, cui collatum est, testatur quidem Christianorum intercessione largitum, sed à Jove dimansse credit. Consule Spondan. ubi proximè, n. 1. Luc. Dext. sup. anno 175. num. 3. Carrill. & alios n. præcedenti laudatos.

Ibi: *Et ab Imperatore nomen.*

Ea Christianorum Legio, qua deprecante M. Aurelius Antoninus pluvia, fulminibusque divinitus præcedentibus Marcomannos devicit, ex tunc Fulminatrix cepit nuncupari, ut observant omnes, quos dedimus supra, num. 39. ex quibus Spondan. num. 3. monet sequutus D. Covar. hic, duplicem fuisse legionem, cui hoc idem nomen inditum est, quarum prior jam sub Augusto ita vocabatur: posterior, de qua agimus, à Marco Aurelio nomen accepit, antiquo posthabito, quia scilicet prius Melitena, ut assertum est nuper appellabatur; plures namque legiones ab eventu denominari moris fuit. Rosin. ubi proximè, inter quas Fulminatricem recenset. Sed de legionum Romanorum nominibus præ cunctis egit egregie Dioniciæus lib. 55. hist. ex quo dubium redditur, quod Luc. Dexter ubi sup. & alii ex nostratibus tradidere nempe Tarracônæ repertam inscriptionem quandam in sepulchro militis cujusdam, quæ dicitur legionarium fuisse ex legione duodecima Fulminatrice, quod referendum videtur ad priorem; nam Spondan: ubi proximè ait, sub tempus Augusti duodecimam legionem Fulminatricem nuncupari.

Bellum istud à Marco Aurelio feliciter gestum, Marcomannicum est dictum à Marcomannis populis Germaniæ, qui nunc Bohemi esse censentur, Abrah. Ortell. verb. Marcomanni, Strab. lib. 7. Calepin. & Nebrissenf. verb. Marcomanni. Urbs verò Carnuntum, ad quam hæc victoria Romanis cœlitus parta est, jam non extat, sed ibi templum S. Petronillæ dicatum existit hodie,

die, ut ex Wolsf. Lazio refert Ortell. verb. Carnus. Locus Carnunti fuit in confinio Germaniæ, & Pannoniæ Calepin. verb. Carnuntum.

Ibi: *Sed & sub Maximiano Imperatore.*

- 43 Sub tempus Diocletiani, & Maximiani Herculei, Marcellino Pontifice, anno scilicet 297. cum rusticani in Gallia, quorum factio Baganda vulgò dicta est, à populo Romano defecissent, Amando, ac Eliano ducibus Maximianus cum exercitu ad illos compescendos profectus est, qui jam Penninum transgressus in finibus Sedunorum apud oppidum Ostodunum pro secundo expeditionis eventa Diis ab omni milite immolandum decrevit: hoc ubi legioni Thebææ innotuit, cuius milites omnes Christianæ Religionis sese adixerant, apud se constituerunt minime sacrilego Imperatoris jussui obtemperare, imò Mauricius, qui illi legioni præfectus erat, ab exercitu cum suis recessit ad octo millia passuum, & juxta oppidum Aganum castrametatus est, ne turpibus Idolorum sacrificiis interesset. Maximianus verò hæc ægrè ferens per nuncios monuit Mauritiū, ac legionarios suos, ut Diis cum reliquo exercitu cultum redderent. Quibus libere renitentibus, Imperator furore succensus legionem ad decimationem damnavit, quod executioni mandatum est, ita ut sortitione præmissa ex decem singulis militibus unus neci traderetur. Cum autem sic nequaquam Catholicorum animi hæterentur, iterum Maximianus ex iis, qui supererant, decimum quemque una cum duce Mauricio enecari præcepit. Adhuc tamen ceteri in sua constantia perliterunt parati potius mortem subire, quam se idololatriæ subicere: quo cognito, Imperator exercitum in eos conduxit, ut cuncti penitus perimerentur, qui hilares, armis depositis martyrii laureola sunt decorati undecimo Kalendas Octob. qui à loco, ubi passi sunt, Aganenses Martyres vocitantur. Præter Mauriciū Legionis perfectum recensentur Exuperius signifer, Candidus, Innocentius, & Vidal centuriones. Non omnes tamen eadem die interfecti sunt; nam aberant aliqui, qui supervenientes similiter perierunt. De numero interfectorum nihil certum statui potest ob varias authorum sententias, ut videre est apud eos, quos jam laudavimus. Illud compertum est, pro temporum diversitate in singulis legionibus plures, aut pauciores milites contineri. Salian. Annal. tom. 5. anno 3561. num. 6. anno 3792. numer. 3. & anno 3838. num. 13. Just. Lips. de milit. Roman. lib. 2. dialog. 5. Ferret. de re milit. tit. de legion. n. 13. & 14. Gellius lib. 16. cap. 4. Rosin. ubi sup. d. cap. 4. in princ. Lexic. Calvin. verb. Legio. Aganum oppidum hodie Sanctus. Mauricius nuncupatur, ut ex Schudo tradit Abrah. Ortell. in Thesaur. Geographic. verb. Aganum. Hæc omnia, quæ de martyrio militum Thebanorum hucusque præmissimus enarrat Card. Baron. Annal. tom. 2. anno 297. ex n. 3. ubi epistolam Eucherii Episcopi Lugdunensis ad Silvium inserit, qua rei series continetur, idem Card. in not. ad Martyrolog. die 22. Septembris, lit. B. Spondan. in Epitom. Baron. tom. 1. anno 297. per tot. Sigon. lib. 1. Imper. Occident. Carril. Annal. anno 297. Hug. Grotius de jur. belli, lib. 1. cap. 4. num. 7. Theatr. vitæ humanæ tom. 5. verb. Martyrium, lit. M. fol. 292. vers. Maximianus. D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

Ibi: *Quæ à Thebis Egyptiis missa fuerat.*

Consulto D. Covar. expressit regionem Egypti, in qua urbs sita erat, unde Thebani milites missi sunt; nam plures sunt civitates diversis in provinciis, quæ Thebæ dicuntur, ut videre licet apud Abrah. Ortell. Calepin. & Nebrissenf. verbo Theba. Sed legio Thebæa cum ad bellum contra rusticanos Galliæ accersita est, in Palæstina suam stationem habebat, Spondan. supra, num. 1. Ex eo autem quod Thebæorum cohors legio nuncupatur, colligi potest, eos cives fuisse Romanos, quorum exercitus ex legionibus, & auxiliis constabant, & in illis recenscebantur duntaxat cives Romani, in his milites, qui à fociis, & confederatis civitatibus in auxilium mittebantur. Rosin. d. cap. 4. in princ. & vers. Altera pars: unde legionarii, & auxiliarii milites. Lexic. Calvin. verbo Legio, Brisson. de verb. significat. lib. 1. verbo Auxilia, Cornucop. col. 1130. n. 30. Salian. Annal. tom. 5. anno mundi 3838. num. 13. Just. Lips. sup. lib. 1. dialog. 7. in princ. Prima enim legio statim ab Urbe condita ex iis, quos secum Romulus habebat, constituta est, quæ ab illo Romulia fuit nuncupata, Ferret. sup. num. 13. Lips. lib. 2. dialog. 5. Salian. tom. 4. anno 3304. num. 2. ubi tamen ex Dionysio originem legionum differt in tempus, quo Romulus devictos Sabinos ad societatem admisit, quod post quadriennium ab Urbe condita evenit. Sed alii volunt ex Plutarcho, tunc legionem jam constitutam à Romulo auctam, sive duplicatam, quæ à principio tria millia peditum, ac trecentos equites complectebatur, ut iidem nuper laudati testantur.

Ibi: *Erat etenim apud Romanos.*

Pulcherrimum non dubiè inventum, ut verba 45 Lipsii usurpem, quisquis illius author fuerit, quod apud Romanos in coercendis militaris multitudinis criminibus servabatur, decimatio scilicet, quam legem propriam, ac patriam Romanis dixit Dionys. lib. 9. hist. & patriam punitionem appellavit Plutarch. in Crasso A quo institutum hoc coepit latet, sed vetustum satis apparet; nam statim post Reges ejectos, Appio Claudio Consule, exercitus penā decimationis ob fugam affectus est, teste Livio lib. 2. ibi: *Cetera multitudo sorte decimus quisque ad supplicium lecti.* Dionys. Halicarnass. ubi proximè, ibi: *Ex alia multitudine, inquit, cujusque decuria vir unus, quem fors designasset, ante ceteros perit. Ea Romanis patria quedam punitio est in eos, qui ordines reliquerunt, aut signa deseruerunt.* Forma decimationis talis fuit, ut ex delinquentibus cohortibus decem militibus eductis, fors mitteretur, & quem ipsa designaret, illico interficiebatur, cæteris novem dimissis. Hujus militaris supplicii meminere Card. Baron. tom. 2. d. anno 297. num. 11. Polyb. lib. 6. Dio lib. 14. ubi de decimatione à Julio Cæsare facta, Rosin. de antiquit. Roman. lib. 10. cap. 25. vers. Antiquissimum, Petr. Gregor. Syntagm. lib. 34. cap. 5. num. 12. & lib. 35. cap. 5. num. 11. Petr. Fab. lib. 1. semestr. cap. 18. Petr. Herod. lib. 10. rer. judicat. tit. 7. Ant. Conc. ad l. Ful. Majest. in 8. specie, vers. *Qui imbellis cesserit.* fol. 9. Claud. Coter. de re militari lib. 3. cap. 8. Sueton. in Galba, Ayala de jur. & officiis bellic. lib. 3. cap. 9. n. 5. Salian.

Salian. anno 4005. num. 39. tom. 6. Lipf. sup. lib. 5. dialog. 18. vers. Rationem repperunt. Sed & apud Perfas decimationem in usu fuisse refert Petr. Gregor. d. lib. 34. cap. 5. num. 12.

- 46 Huiusmodi poenæ ratio & utilitas egregiè expremitur à Cicerone pro Cluentio, ibi: Statuerunt maiores nostri, ut si à multis esset flagitium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animadverteretur, ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos proveniret: nam miles, qui locum non tenuit, qui hostium impetum, vimque pertimuit, potest idem postea & civis esse melior, & vir bonus, & civis utilis: quare ne in bello propter hostium metum delinqueret, amplior ei mortis, & supplicii metus est à maioribus constitutus; ne autem nimium multi poenam capitis subirent, idcirco illa sortitio comparata est. De quo Lipf. vers. Ex periculo, & metu, Rosin. ubi proximè.

Ibi: Sicut & centesimationis.

- 47 Et poena decimationis est nuncupata, quia frequentius decimus quisque ex reis supplicio tradebatur; sed nonnunquam vigesimabatur, vel centesimabatur multitudo delinquens pro qualitate admissi, arbitrioque imperantis. Capitulin. in Opilio Macrino, sic profert: Cum seditiones militares pateretur, multo sapius decimavit, aliquando etiam centesimavit: quod verbum proprium ipsius est, cum se clementem diceret, quando eos centesimaret, qui digni essent decimatione, atque vicefimatione. Lipf. d. vers. Rationem repperunt, Calepin. verb. Decimatio. At huius poenæ usus abolevit, ut Lipsius observat. De aliis poenis quæ pro militibus delictis infliguntur, affatum idem Lipsius agit d. dialog. 18. per tot. Petr. Gregor. Syntagm. lib. 19. cap. 10. cum duob. seqq. Ayala de jur. & officiis bellic. lib. 3. cap. 9. cum seqq. & tract. de legib. penilib. tit. Juizios militares. Greg. Lop. tit. 28. part. 2. per tot. ubi de poenis militibus.

- 48 Tacit. lib. 3. Annal. sic de decimatione scribit: Apronius suis acie jugatis à Tac Farinate, magis dedecore suorum, quam gloria hostis anxius, raro ea tempestate, & è veteri memoria facinore decimum quemque ignominiose cohortis sorte ductos fuisse necat. Sueton. in August. cap. 24. ibi: Cohortes si quæ cessissent loco, decimatas hordeo pavit. Appian. Alexand. lib. 1. de bello civil. in fine, hæc scribit: Licinius Crassus contra Spartacum gladiatorem, qui cum magna manu fugitivorum & sua conditionis hominum Romanis bellum inferebat, aliquot victoriis ferocem profectus, legionibus decimatis, quod malè pugnasent, quavis hac decimatione multum imminuto exercitu, magna strage hostium facta, egregiè Spartacum vicit. Et iterum ibidem: Legionibus decimatis, quod malè pugnasent, effecit ut magis ipse quam hostis timeretur. Idem de Marco Antonio refert Appian. ipse de bello Parthico. Liv. lib. 3. ibi: Appian Claudius exercitum suum omnem profecta fuga castigavit, signiferos enim, qui signa amiserant, centuriones, duplicarios, qui ordines reliquerant, virgis cascos securi percussit, cateram multitudinem decimavit. Plutarch. in vit. M. Cras. si, ibi: Quingentos autem ex primis, iis præsertim, qui aufugerant, in quinquaginta decades distribuit, ex quibus singulis unum aliquem sorte ductum trucidavit. Imò decimationis poena lege irrogatur in legibus militibus Græcis, Ruffin. apud Leunclavium tom. 2. Juris Græco-Romani. l. 26. ubi iubetur decimari legionem quæ prima fugerit absque nota & evidenti causa.

SUMMARIVM.

- 1 Anastasius II. quando in Pontificem electus.
- 2 An Papa ut persona privata in hæresim incidere possit. Negativa probatur.
- 3 Pontifex est regula infallibilis Fidei, dum è cathedra docet.
- 4 Papa quod ut privatus hæresis reus fieri potest, ostenditur.
- 5 Ad fundamenta negantis opinionis respondetur, & num. 6.
- 7 Papa si in hæresim lapsus sit, an propria dignitate privetur.
- 8 De veritate & auctoritate textus in cap. Anastasius, 19. dist.
- 9 Recensentur Authores, qui Anastasium à calumnia tuerentur.
- 10 Papa nullus hucusque hæresis crimen perpetravit.
- 11 Enumerantur Summi Pontifices, quibus falsò hæresis imputatur, & quicquid à calumnia vindicant, & num. 12.
- 13 De falsitate eorum, quæ in d. cap. Anastasius, leguntur.
- 14 Quæ de turpi morte Anastasii II. vulgò jactantur, apocrypha sunt.
- 15 Quod de restitutione Acacii obijciatur Anastasio Pontifici, à veritate alienum est.
- 16 Sacramenta debito modo collata ab hæreticis valent, nec repeti per Catholicos ministros licet possunt.
- 17 Sacramentum Pœnitentiæ ab hæretico administratum non valet.
- 18 Quid in mortis articulo.
- 19 Quid de peccatis venialibus, aut lethalibus ritè jam confessis, & an hæreticus Parochus possit valide assistere matrimonio, juxta Tridentinum.
- 20 Catholicis nequeunt reiterare Sacramenta, quæ hæretici valide contulerunt, ut Baptisma, & Ordines, alias juris penas sustinent.
- 21 Ecclesia vetat, ne iterum conferantur Sacramenta, quæ hæretici ritè administrarunt, etsi aliud quondam Catholici tenuerint nonnulli DD.
- 22 Minister aliàs legitimus Sacramentorum eadem valide ministrat, etsi excommunicatione sit innodatus.
- 23 Hæreticum est asseverare, quod Sacramenta ab hæreticis debito modo collata repeti debent per ministrum Catholicum.
- 24 Sacramenta, quibus aliquid defuit ex substantialibus, sive à Catholico, sive ab hæretico sint collata, iterum valide administrari debent.
- 25 Quid si dubitetur de Baptismatis valore.

De auctoritate & intellectu capitis Anastasius, 19. dist.

CAPUT XIII.

Anastasius II. de quo in præsentiarum agendum, Romanus Pontifex quinquagesimus secundus, Gelasio I. subrogatus est anno 497. sub Anastasio Imperatore, ac Theodorico Rege Italiae

Italiae dominante. Card. Baron. Annal. tom. 6. anno 497. Spondan. in Epitom. ibidem, Luitprand. in vit. Pontific. cap. 52. Tarrill. Annal. eod. anno, Histor. Pontific. tom. 1. lib. 3. cap. 3. quò loci traditur Anastasius anno 499. ad Pontificatum electus. Ecclesiae gubernaculum mensibus decem supra annum sustinuit. Histor. Pontific. d. cap. 3. in fin. & alii jam laudati. Theat. vitæ hum. lit. E. pag. 137. & lit. P. pag. 531.

- 2 Antequam ad disquirendum de veritate ejus, quod habetur in cap. Anastasius, 19. dist. deveniatur, operæ pretium erit indagare, an Romanus Pontifex ut persona privata hæresis reus existere possit, quod sanè satis est controversum; nam si negativa sententia vera est, Anastasium de errore in Fide arguere non licebit. Pro hac igitur expenditur primò illud Lucæ cap. 22. vers. 32. ubi sic: Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Nam Christus impetravit Petro, cunctisque successoribus ejus, ut à Fide exorbitare nequirent, non solum ut universalis Ecclesiae Antistites, sed etiam ut privati. Maldonat. ibi, num. 15. cum seqq. Bonacin. tom. 3. tract. de excommuni. in Bull. Can. disp. 5. quest. 2. punct. 1. num. 12. vers. Respondeo secundò. Eadem pars secundò suadet ex eo, quod nunquam aliquem Papam hæreticum fuisse convincitur. Pat. Suar. de Fid. disp. 10. sect. 6. num. 11. Bonacin. sup. vers. Hinc colligi potest, & tom. 1. tract. de censur. disp. 2. de excommunic. quest. 6. punct. 1. num. 9. vers. Hinc colligi potest, Hurtad. de Fid. disp. 21. §. 269. ubi Liberium, ac Marcellinum tuetur, & latissimè Honorium I. §. 253. cum pluribus aliis: quod ad impossibilitatem referri debet, quia Deus Romanis Pontificibus tale privilegium indulsit, ut perpendit Suar. sup. Et licet nonnullis tale crimen imputetur, eos omnes à calumniis vindicant Card. Bellarmin. tract. de Roman. Pont. lib. 4. cap. 9. Albert Pighius de Eccles. Hierarch. lib. 4. cap. 8. Azor. part. 2. lib. 5. cap. 5. Gravina in controvers. tom. 4. part. 2. art. 5. à num. 114. Aug. Barbosa in d. cap. Anastasius, an. 3. & alii.

- 3 Tertiò denique, quia cum Summus Pontifex regula infallibilis sit dum quid circa Fidem ex Cathedra definit, cui Catholica Ecclesia omninò stare tenetur, ut dixi cum plurimis supra, lib. 1. cap. 10. num. 5. & 47. si etiam ut privatus error in Fide subijceretur, eveniret ut illud tanquam veritatem juxta suam opinionem credendum ut Ecclesiae Caput Fidelibus proponeret: hoc autem possibile non est ob Christi promissionem, & Sancti Spiritus assistentiam: ergo nec ut Papa ceu privatus à Fide deficiat. Ex quibus Pontificem Romanum à Fide exorbitare non posse, saltem ex contumacia, tenent Card. Bellarmin. d. lib. 4. cap. 6. Pat. Suar. & Albert. Pighius ubi sup. Dian. part. 11. tract. 2. resol. 12. vers. His tamen, August. Barbosa in collect. ad cap. Si Papa, numer. 42. 40. dist. Mart. de juris. dict. part. 2. cap. 37. num. 30. Maldonat. sup. num. 17. Wigers. in 2. tract. de Pontific. quest. 1. art. 10. dub. 6. num. 32. Gravin. num. 112. Bonacin. de num. 9. & d. num. 12. Ex ignorantia enim Papam in Fide errare posse, admittunt Card. Bellarmin. Suar. Bonacin. & alii, cum quibus est Herincx in Sum. part. 3. disp. 4. quest. 4. num. 87. vers. Adverte Pontifices, cum tanquam privatus homo etiam quoad Fidem falli possit, sicut evenit Joanni XXII. qui opinatus est, animas Justorum non fruturas visione beatifica ante judicii universalis diem: quem errorem

idem sup. tempus mortis agnoscens retractavit, sicut testatur Herincx ubi proximè, & Bonacina d. n. 12. vers. Respondeo secundò.

In oppositam verò sententiam itum est à plebisque docentibus, Summum Ecclesiae Praefulem posse ut privatum hominem in hæresim formalem incidere, eamque pertinaciter tenere: quæ opinio præter rationes, quas pro ea perpendit August. Barbosa sup. num. 36. Azor. d. cap. 5. vers. Secundo queritur, innititur nonnullis Conciliorum, ac Pontificum testimoniis, ex quibus apparet in Ecclesia receptum esse, ut Papa hæreticus esse possit; nam in Synodo V. Romana sic habetur: A multis antecessoribus nostris synodali ter decretum atque firmatum est, ut oves pastorem suum nec reprehendere, nisi à Fide exorbitaverit, presumant. Cui Synodo 218. Episcopi interfuerunt. Item Adrianus Pontifex act. 7. in 8. Synod. generali, inquit: De Romano Pontifice quemquam judicasse non legimus. Licet enim Honorio ab Orientalibus post mortem anathema sit dictum, sciendum tamen est, quod fuerat de hæresi accusatus, propter quam solum licitum est minoribus majorum suorum motibus resistere. Similiter Anacletus episc. 3. ait: Pastor Ecclesiae si à Fide exorbitaverit, erit à Fidelibus corrigendus, &c. Eadem sententia habetur ex Bonifacio Martyre in cap. Si Papa, 40. dist. ac ex Eusebio Papa in cap. Oves, 2. q. 7. Unde ita sentiunt D. Covar. sup. lib. 1. cap. 10. numer. 12. Tiber. Decian. tract. crimin. lib. 5. cap. 52. num. 1. Azor. d. vers. Secundo queritur, Pat. Valent. in controvers. de Fid. lib. 8. cap. 2. vers. Quod & quandoque, Caltr. Palao tom. 1. tract. 4. disp. 1. punct. 5. §. 2. num. 7. vers. Ad primam, Eligius Bassæus in Florib. Theologic. tom. 1. verb. Papa, num. 3. Ludovic. Caspenf. in Curs. Theolog. tom. 2. tract. 15. disp. 2. sect. 6. num. 66. Leand. de censur. tract. 1. disp. 3. quest. 18. pluribus prætermittis, quos dant Diana d. resol. 12. in princ. August. Barbosa in d. cap. Si Papa, num. 35. Cened. ad Decretum, collectan. 16. num. 1. in d. cap. Anastasius.

Quæ sententiâ retentâ, prioris fundamenta diluuntur ab Aug. Barbosa n. 41. Azor. d. c. 5. vers. Duo possunt, D. Covar. & Palao ubi proximè, ex quibus ad primum asseritur, privilegium duplex circa Fidem D. Petro concessum perpendi posse, unum ceu Christi Vicario, alterum tanquam personæ privatae, ut scilicet neutro modo valeat à Catholica Religione deficere. Prius cum ad dignitatem spectet, cunctis successoribus ejus est commune. Posterius, quia personæ D. Petri cohaerebat, ipso decedente cessavit, nec ad ceteros Ecclesiae Praefules est transfusum, argumento capitis Quoniam Abbas 14. de offic. & pot. judic. delegat. cap. Privilegium 7. dereg. jur. in 6. Sic licet Romanus Pontifex, ut talis definiens ex Cathedra errare in Fide nec ex ignorantia possit, tamen tanquam privatus à lapsu in hæresim exemptus non est. Consule Cornel. à Lapide in d. cap. 22. Luc. vers. Ego autem rogavi, Can. de loc. Theolog. lib. 6. ad fin. August. Barbosa ubi proximè. Secundum nullius roboris foret, admissis iis quæ adversus Honorium I. aliosque summos Pontifices obijciuntur: sed eis omninò neglectis, quæ à calumniarum pravitate perfecta sunt, dicendum est, non necessario sequi impossibilitatem ex eo quod hucusque nullus Papa hæresis reus convinctur; hoc enim speciali favori, quo Deus Ecclesiam Romanam omnium Principem, ac gubernatricem prosequitur, tribuendum est: G g 3 sed